Neapolis University

HEPHAESTUS Repository **http://hephaestus.nup.ac.cy**

School of Economic Sciences and Business Conference papers

1991-10

þÿ — ± ½ ¬ À Ä Å ¾ · Ä ¿ Å ½ ¿ ¼ ¿ Í š ± Á ´ þÿ À » ± ¯ Ã ¹ ± Ä · Â À µ Á ¹ Æ µ Á µ ¹ ± º ® Â þÿ ± ½ ¬ À Ä Å ¾ · Â Ä · Â À µ Á ¹ Æ - Á µ ¹ ± Â

Athanasopoulos, Constantinos GE.

þÿ ½ µ Å ¼ ± Ä ¹ º Ì º - ½ Ä Á ¿ ´ ® ¼ ¿ Å ‘ ¸ · ½ Î ½

http://hdl.handle.net/11728/7317

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
ΕΚ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ΚΑΤΑΓΟΜΕΝΩΝ

Α'. ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΘΗΝΑ 12-13 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1991

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Γ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Κύριοι Υπουργοί,

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες, Κύριοι,

Είμαι ιδιαιτέρως ευτυχής γιατί απευθύνομαι τώρα σε ένα τόσο εκλεκτό και υψηλών θεσσαλικών προσδοκιών και απαιτήσεων ακροατήριο.

Συγχαίρω και ευχαριστώ για την τιμητική πρόσκληση το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου των Καταγομένων εκ του Νομού Καρδίτσης, και ιδιαιτέρως τον ακάματο και δημιουργικό Πρόεδρο φίλτατο κ. Τάκη Κουσαή.

Θα είμαι σύντομος και πιθανόν σαφής, με πρόθεση να Σας εκθέσω μερικές σκέψεις, ελπίζοντας ότι δεν θα εκτεθώ. Φυσικά η φύση του θέματος δεν επιτρέπει ένα γλαφυρό κείμενο.

Ο αρχαίος Έλληνας κυνικός φιλόσοφος Αντισθένης μας κατέλιπε μια σπουδαία επιστημονική «αρχή»: αρχή σοφίας ονομάτων επίσκεψις. Ακολουθών αυτήν ακριβώς την «αρχή» θα αναφέρω λίαν συνοπτικώς ωρισμένες βασικές έννοιες:

Και κατ' αρχάς την έννοια της α ν ά π τ υ ξ η ς: Η ανάπτυξη, οικονομική ή άλλη δεν είναι έννοια μονοσήμαντη: Νοείται πρώτον ως παρούσα κατάσταση.

Δεύτερον ως επιθυμητή και συνειδητώς επιδιωκομένη μέλλουσα κατάσταση.

Τρίτον ως ορθολογική διαδικασία, οδηγούσα «από σταδίου εις στάδιον» στα πλαίσια μίας αρχικώς προσδιορισμένης γενικώτερης πορείας.

Η ανάπτυξη διακρίνεται σε εθνική, περιφερειακή, τοπική.

Ειδικώτερα, περιφερειακή ανάπτυξη, είναι ένα σύνολο διαδικασιών για την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη όλων (και ει δυνατόν ταυτοχρόνως) των Περιφερειών μίας χώρας.

Η ανάπτυξη αυτή επιδιώκεται (και επιτυγχάνεται):

Με την αύξηση (και σε πολλές περιπτώσεις και με την διαφοροποίηση) της παραγωγικής ικανότητας και περιφερειών και ωρισμένες αναδιαρθρώσεις.

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ

Αντιπαρέρχομαι τα γνωστά σε όλους Σας διοικητικά, δημογραφικά, γεωγραφικά και συναφή στοιχεία και αναφέρω ευθύς αμέσως, ότι ο συγκεντρωτικός δείκτης, (δηλαδή ο δείκτης ο οποίος απεικονίζει την ένταση των περιφερειακών προβλημάτων, εκ των οποίων τα περισσότερον σοβαρά παρουσιάζονται με τις πλέον χαμηλές τιμές και αντιστρόφως), είναι στον Νομό Καρδίτσης εκ των χαμηλοτέρων της Χώρας: 57,2, (μέσος όρος Ελλάδος 59,55).

Ολόκληρος ο Νομός υπάγεται γενικώς για θέματα βιομηχανικών και τουριστικών επενδύσεων στην Γ' περιοχή κινήτρων του ισχύοντος σχετικού Ν. 1892)1990. Μικρές περιοχές υπάγονται στην ευνοϊκώτερη Δ' κατηγορία κινήτρων.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟΝ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ

	Εγκριθείσες	Πραγματοποιηθείσες
Ν. Δ. 2687)1953	Θεσσαλία: 150.610.000 δολλάρια	26.182.830
	Ν. Καρδίτσης: 1.000.000 δολλάρια	—
Α. Ν. 147)1967	Θεσσαλία 425.258.000.000	150.408.000.000
	Ν. Καρδίτσης 15.130.000.000	15.130.000.000
Ν. Δ. 1312)1972	Θεσσαλία 3.185.968.000	1.301.327.000
	Ν. Καρδίτσης 257.426.000	127.115.000
Ν. Δ. 331)1974		
Ν. 289)1976	Ν. Καρδίτσης Ουδεμία επένδυση	
Ν. 849)1978	Θεσσαλία 875.993.000	236.614.000
	Ν. Καρδίτσης —	—
Ν. 1116)1981	Θεσσαλία 4.617.168.000	485.836.000
	Ν. Καρδίτσης 114.000.000	— —
Ν. 1262)1982	Θεσσαλία 32.824.872.000	4.678.771.000
	Νομός Καρδίτσης 4.605.472.000	1.000.566.000

Τα Στελέχη της Νομαρχίας Καρδίτσης εκτιμούν, ότι οι νομοθετημένες ρυθμίσεις αναπτυξιακού χαρακτήρος για τον Νομό είναι ικανοποιητικές.

Η απασχόληση εξ άλλου, εκτός του Νομού εμφανίζει βάσει στοιχείων πρόσφατης μελέτης του ΟΑΕΔ την ακόλουθη εικόνα:

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Κωδικός	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	Μέση Μηνιαία Ανεργία 1981 (Άτομα)	Μέση Μηνιαία Ανεργία 1988 (Άτομα)	Μέση Ετήσια Μεταβολή 81—88 (%)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
53	Γεωπόνοι - Δασολόγοι	1	9	37	Χαμηλή ανεργία με πολύ ταχύ ρυθμό αυξανόμενη
131	Καθηγητές Ανωτάτης Εκπαίδευσης	1	16	49	Κανονική ανεργία με πολύ ταχύ ρυθμό αυξανόμενη
132	Καθηγητές Μέσης Εκπαίδευσης	3	8	15	Χαμηλή ανεργία με ταχύ ρυθμό αυξανόμενη
133	Δημοδιδάσκαλοι	1	44	72	Υψηλή ανεργία με πολύ ταχύ ρυθμό αυξανόμενη
134	Νηπιαγωγοί	1	23	57	Κανονική ανεργία με πολύ ταχύ ρυθμό αυξανόμενη
393	Διοικητικοί Υπάλληλοι	7	90	44	Πολύ υψηλή ανεργία με πολύ ταχύ ρυθμό αυξανόμενη
451	Εμποροϋπάλληλοι — Πωλητές	11	18	7	Κανονική ανεργία με κανονικό ρυθμό αυξανόμενη
532	Σερβιτόροι - Μπάρμπεν	8	25	18	Κανονική ανεργία με πολύ ταχύ ρυθμό αυξανόμενη
540	Υπηρέτριες - Καμαριέρες - Θυρωροί	5	15	17	Κανονική ανεργία με ταχύ ρυθμό αυξανομένη
552	Καθαρίστριες - Καθαριστές ακινήτων	5	13	15	Κανονική ανεργία με ταχύ ρυθμό αυξανομένη
570	Κουρείς - Κομμωτές	4	7	8	Χαμηλή ανεργία με κανονικό ρυθμό αυξανομένη
629	Αγροτεργάτες	11	8	- 4	Χαμηλή ανεργία διαχρονικά μειωμένη
711	Μεταλλωρύχοι και Λατόμοι	11	12	1	Χαμηλή ανεργία με βραδύ ρυθμό αυξανομένη
781	Παρασκευαστές Καπνού	77	227	17	Πολύ υψηλή ανεργία με ταχύ ρυθμό αυξανομένη
855	Ηλεκτρολόγοι	4	9	12	Χαμηλή ανεργία με κανονικό ρυθμό αυξανομένη
951	Κτίστες	37	33	- 2	Κανονική ανεργία διαχρονικά μειωμένη
952	Μπετατζήδες - Μωσαϊκατζήδες	148	87	- 7	Πολύ υψηλή ανεργία διαχρονικά μειωμένη
955	Σοβατζήδες	45	25	- 8	Κανονική ανεργία διαχρονικά μειωμένη
959	Εργάτες Οικοδομών Γενικά	58	52	- 2	Υψηλή ανεργία διαχρονικά μειωμένη
974	Χειριστές Μηχανών Χωματουργ. Έργων	11	26	13	Κανονική ανεργία με ταχύ ρυθμό αυξανομένη
985	Οδηγοί Οχημάτων	12	51	23	Υψηλή ανεργία με ταχύ ρυθμό αυξανόμενη
999	Λοιποί Χειρώνακτες	123	241	10	Πολύ υψηλή ανεργία με κανονικό ρυθμό αυξανόμενη
	Σύνολο Επαγγελμάτων Νομού	682	1211	9	

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΜΕ ΜΕΓΑΛΗ ΑΝΕΡΓΙΑ: Διοικητική Υπάλληλοι, Παρασκευαστές Καπνού, Δημοδιδάσκαλοι, Λοιποί Χειρώνακτες, Νηπιαγωγοί, Οδηγοί Οχημάτων, Σερβιτόροι - Μπάρμεν, Χειριστές μηχανών Χωματουργ. εργασιών, Υπηρέτριες Καμαριέρες, Θυρωροί Ξενοδοχείων, Καθαρίστριες, Καθαριστές ακινήτων. Πηγή: ΟΑΕΔ, 1991.

Βάσει άλλων στοιχείων, η Περιφέρεια Θεσσαλίας εμφανίζει στο σύνολό της έντονο γ ε ω ρ γ ι κ ό χαρακτήρα. Η απασχόληση στον γεωργικό τομέα ανέρχεται στο 50,2% του συνόλου της απασχόλησης (σύνολο χώρας 30,7%). Η γεωργική παραγωγή όμως καλύπτει μόνο το 32,7% του συνολικού Ακαθάριστου Περιφερειακού Προϊόντος (σύνολο χώρας 16,8%).

Εντός των Νομών παρατηρείται εντονότατη διαφοροποίηση. Έτσι: Ο Ν. Μαγνησίας εμφανίζεται σε σημαντικό βαθμό αστικοποιημένος. Απασχόληση:

—πρωτογενής τομέας 26,6%
—δευτερογενής τομέας 35,1%
—τριτογενής τομέας 38,3%

Ο Ν. Λάρισσας εμφανίζει διάρθρωση απασχόλησης προσεγγίζουσα τον μέσο όρο χώρας.

Αλλά οι Νομοί Καρδίτσας και Τρικάλων εμφανίζονται ως γεωργικές κατ' εξοχήν περιοχές με απασχόληση στον πρωτογενή τομέα.

—Ν. Καρδίτσας 68,8%
—Ν. Τρικάλων 56,0%

και παραλλήλως πολύ χαμηλή απασχόληση στους δευτερογενείς και τριτογενείς τομείς.

Στο σύνολό του το θεσσαλικό γεωγραφικό διαμέρισμα εμφανίζει αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης του Πρωτογενή και Δευτερογενή τομέα, κυρίως στους Νομούς (κατά σειρά) Λάρισας, Τρικάλων και Καρδίτσας, αλλά καθυστέρηση στον Τριτογενή.

Στον πίνακα Ταξινόμησης Νομών ως προς τον δυναμισμό της Βιομηχανικής απασχόλησης ο Νομός Καρδίτσης κατατάσσεται στους προβληματικούς, ενώ ταξινομείται, βάσει προσφάτων στοιχείων μελέτης μου στο Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης του Παντείου Πανεπιστημίου, στην κατηγορία των αναπτυσσομένων εν σχέσει με το ΑΕΠ: Ν. Καρδίτσης ΑΕΠ) κατά κεφαλή 100 όπου 100: εθνικός μέσος όρος (μία μονάδα κάτω).

Κατά την αυτή περίοδο στο Ν. Μαγνησίας ο ρυθμός αύξησης του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος είναι 7,4%, δηλαδή δύο ολόκληρες μονάδες επάνω από τον αντίστοιχο χώρας. Στους Νομούς Λάρισας και Τρικάλων οι ρυθμοί είναι 5,9%, 0,6%, δηλαδή ανώτεροι του ρυθμού χώρας.

Το Θεσσαλικό γεωγραφικό διαμέρισμα διαθέτει και τις ακριβοκαίες προβληματικές περιοχές. Οι προβληματικές περιοχές της Θεσσαλίας έχουν έκταση περίπου 7.700 χιλ. στρέμματα (55% του συνόλου της έκτασης της περιφέρειας —50% μέσος όρος χώρας).

Οι περιοχές αυτές απαρτίζουν ουσιαστικά δύο ζώνες:

—Η πρώτη περιλαμβάνει το δυτικό και βόρειο τμήμα του Ν. Καρδίτσης, το δυτικό τμήμα της επαρχίας Τρικάλων, το μεγαλύτερο τμήμα της επαρχίας Καλαμπάκας.

—Η δεύτερη περιλαμβάνει τμήμα της επαρχίας Αγιάς, τμήμα της περιοχής Πηλίου και τμήμα της επαρχίας Αλμυρού.

Στις προβληματικές αυτές ζώνες υπάρχει πέραν των άλλων οξύ δημογραφικό πρόβλημα, πρόβλημα βασικών διαπεριφερειακ-

κών οδικών συνδέσμων (αρτηρίες Τρικάλων — Άρτας, Καρδίτσας — Καρπενησίου κλπ.).

Από πλευράς κρατικών οικονομικών ενισχύσεων τα σχετικά ποσά που διοχετεύθηκαν προς τη Θεσσαλία από ένα μόνο Υπουργείο, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, έχουν ως εξής:

	Έτη 1987	1988	1989
Ν. Καρδίτσας	1.738 εκ.	1.300 εκ.	1.400 εκ.
Ν. Λάρισας	2.158 εκ.	1.617 εκ.	1.750 εκ.
Ν. Μαγνησίας	1.554 εκ.	1.100 εκ.	1.200 εκ.
Ν. Τρικάλων	1.808 εκ.	1.343 εκ.	1.300 εκ.

Δηλαδή : Ανατολική Θεσσαλία (Νομοί Λάρισας και Μαγνησίας) : 3.712 εκ. το 1987, 2.717 εκ. το 1988 και 2.950 εκ. το 1989.

Δυτική Θεσσαλία (Νομοί Καρδίτσας και Τρικάλων) : 3.546 εκ. το 1987, 2.643 εκ. το 1988 και 2.700 εκ. το 1989.

Σε διάστημα 3 ετών:

Ανατολ. Θεσσαλία: 9.379 εκ. δρχ. Δυτ. Θεσσαλία: 8.889 εκ. δρχ.

Εν κατακλείδι: Ο Νομός Καρδίτσας ταξινομείται ως προς τον δυναμισμό του (βεβαίως με βάση σειρά και άλλων δεικτών, που δεν αναφέρονται εδώ ελλείψει χρόνου), στην κατηγορία των δυναμικών περιφερειών, παρά την μείωση του πληθυσμού του.

Με βάση αυτά τα στοιχεία και άλλα συναφή (που δεν αναφέρονται ελλείψει χρόνου) ανακύπτει το ερώτημα: ποία είναι η ενδεδειγμένη πολιτική για την ανάπτυξη του Νομού και, βεβαίως, το άλλο καυτό ερώτημα: ποίος πληρώνει για την ανάπτυξη;

Επί του πρώτου ερωτήματος:

Οι κλάδοι προτίμησης για αναπτυξιακές δραστηριότητες εντός της Περιφέρειας (και του Νομού) έχουν ως εξής:

Νομός Λαρίσης	Οι 3 τομείς (πρωτ.—δευτερ.—τριτογενής)
Ν. Μαγνησία	»
Ν. Τρικάλων	Τουρισμός
Ν. Καρδίτσης	Εκκοκιστήρια βάμβακος — Γεωργ. Βιομηχανίες

Ωρισμένες περιοχές του Νομού Καρδίτσης ως ανήκουσες στην Δ' κατηγορία κινήτρων έχουν θεωρητικώς ηυξημένες δυνατότητες χρηματοδότησης και ανάπτυξης. Οι περιοχές αυτές είναι:

ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ:

Δήμος Μουζακίου, Κοινότητες Μαυροματίου, Γελάνθης, Λαζαρίνας, Μαγουλίτσας, Μαγούλας, Φαναρίου, Καναλίων, Χάρματος, Καππά, Ελληνοπύργου, Πύργου Ιθώμης.

Κοινότητες Αργιθέας (Ανθήρου, Αργιθέας, Αργυρίου, Βλασίου, Βραγκιανών, Δροσάτου, Ελληνικών, Θεριανού, Καλής Κώμης, Καρυάς, Καταφυλλίου, Κουμπουργιανών, Λεοντίου, Μαράθου, Μεσοβουνίου, Πετρίλου, Πετρωτού, Πετροχωρίου, Στεφανιάδος, Φουντωτού, Πορτής, Βατσουνιάς, Δρακότρυπας, Οξυάς, Πευκοφύτου, Ανθοχωρίου, Κρυοπηγής, Ελληνοκάστρου, Αμυγδαλής).

Κοινότητες Αγράφων (Μοσχάτου, Μεσενικόλα, Μορφοβουνίου, Κερασιάς, Κρυονερίου, Φυλακτής, Πεζούλας, Νεοχωρίου, Μπελοκομύτη, Καρίτσας, Καστανιάς, Λαμπερού, Καροπλεσίου, Ραχούλας, Αμπελικού, Πορτίτσας, Αγ. Γεωργίου, Αμαράντου, Νεράϊδας).

Κοινότητες Λεονταρίου, Ασημοχωρίου, Κτημένης, Αχλαδιάς, Ανάβρας, Κέδρου, Λουτροπηγής, Ρεντίνας, Βαθυλάκου, Αηδονοχωρίου, Λουτρού, Παλιουρίου, Δαφνοσπηλιάς, Απιδιάς, Μολόχας.

Συμπερασματικώς: Εκτιμώ, ότι η δημιουργία υποδομών είναι CONDICIO SINE QUA NON για την ανάπτυξη του Νομού, λαμβανομένου σοβαρώς υπ' όψει, ότι σε ένα Εθνικό πρόγραμμα ανάπτυξης ο Νομός Καρδίτσας εντάσσεται αναγκαστικώς, (για μία σειρά από ευνόητους λόγους) στην δεύτερη προτεραιότητα ανάπτυξης, με σημεία αιχμής:

Την τόνωση της πληθυσμιακής βάσης,
Την μείωση των ανισοτήτων του κατά κεφαλήν ΑΕΠ,
Την αύξηση της παραγωγικότητας,
Την τόνωση της μεταποιητικής δραστηριότητας και
Την μείωση της Περιφερειακής ανεργίας.

Τώρα, επί του άλλου ζέοντος ερωτήματος: ποίος πρέπει να πληρώσει για την ανάπτυξη; εγώ τουλάχιστον υποστηρίζω, ότι πρέπει να αναλάβουν τις σχετικές πρωτοβουλίες πρωτίστως, συλλογικοί φορείς, όπως: Αναπτυξιακές Τράπεζες, Δήμοι, Κοινότητες, Δημοτικές και Κοινοτικές Επιχειρήσεις, δεδομένου, ότι έχουν την ευχέρεια:

α) συμβολής στις δαπάνες εξ εσόδων προερχομένων εξ ιδίων τοπικών πόρων,

β) ανέτου και φθηνού κόστους δανειοδότησης από Εθνικές και Κοινοτικές Πηγές (π.χ. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων),

γ) επιχορηγήσεων από την Κεντρική Διοίκηση και

δ) Ειδικής προνομιακής, μεταχείρισης από τους ισχύοντες αναπτυξιακούς Νόμους.

Το ιδιωτικό κεφάλαιο θα ασχοληθεί με αναπτυξιακές δραστηριότητες, τότε μόνον, όταν θα προσδοκά εύλογο κέρδος σε εύλογους χρόνους. Το κόστος της πρώτης φάσης ανάπτυξης δεν μπορεί παρά να είναι σε ένα Νομό, όπως ο Νομός Καρδίτσης, συλλογικό.

Για όλα αυτά βεβαίως χρειάζεται ενημέρωση, σωστός προγραμματισμός, τόλμη, αποφασιστικότητα, και, κυρίως, ρεαλιστικές πολιτικές μακράν κομματικών αντεγκλήσεων. Θεσσαλοί, Ιδού η Ρόδος, ιδού και το εγχείρημα: οι καιροί ου μενετοί.

Ευχαριστώ για την κατανόηση της υπομονής σας και την ενδιεχόμενη συμπάθεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η ομιλία του κ. Αθανασόπουλου θα αποτελέσει ένα ερέθισμα για τον Σύλλογο των απανταχού εκ του Νομού Καρδίτσης καταγομένων, ώστε να προβληματισθεί για το αν θα προγραμματίσει ένα συνέδριο για την ανάπτυξη.

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΜΑΣ

Για το νομό Καρδίτσας το ΠΡΩΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ υπήρξε ένας σημαντικός σταθμός και μια αφετηρία για την ανεύρεση και καταγραφή των στοιχείων της πολιτισμικής κληρονομιάς, αλλά και των δυνατοτήτων για την ανάπτυξή του.

Οι εισηγήσεις, ανακοινώσεις, παρεμβάσεις και τοποθετήσεις των συνέδρων, υπήρξαν αξιόλογες. Πολλές δε απ' αυτές, ιδιαίτερα σημαντικές. Γι' αυτό και η δημοσίευσή τους σ' ένα τόμο υπήρξε επιβεβλημένη.

Δεν κατέστη δυνατό να περιληφθούν στον τόμο αυτό όλες οι παρεμβάσεις και τοποθετήσεις των συνέδρων, τα πορίσματα της οργανωτικής επιτροπής και τα ψηφίσματα, λόγω ελλείψεως χώρου. Έγινε όμως προσπάθεια τα πρακτικά να έχουν μια συνέχεια και μια πληρότητα και να είναι σύμφωνα με το πρόγραμμα του Συνεδρίου. Λείπουν ακόμη μερικές ανακοινώσεις, που οι εισηγητές, παρά τις σχετικές ειδοποιήσεις, δεν έστειλαν έγκαιρα στην οργανωτική επιτροπή που είχε την ευθύνη και την επιμέλεια της έκδοσης του τόμου.

Η έκδοση σε τόμο των πρακτικών του Α΄ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ κατέστη δυνατή με τη χρηματοδότηση εξολοκλήρου από το Υπουργείο Πολιτισμού και με σχετική απόφαση της Υπουργού κ. Άννας Ψαρούδα - Μπενάκη, την οποία ευχαριστούμε θερμά.

Ευχαριστούμε επίσης όσους συνέβαλαν με οποιονδήποτε τρόπο στην επιτυχία του Συνεδρίου.

Αθήνα, Δεκέμβριος 1991

Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΕΚ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ΚΑΤΑΓΟΜΕΝΩΝ